

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ה' אדר ב' תשע"ט | דף היומי בבלי: חולין קה.

דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד סעיף ו'.

מוסר: דבר בעיתו פרק ד' מ"ובאמת כאשר" עד "והנמשל מובן מאליו".

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

הדף היומי בהלכה

מדוע התירו חכמים את הטלטול ב'מבוי' על ידי העמדת 'לְחִי'?

מחיצה של ממש לְשֵׁם צניעות; אולם, ב'מבוי', שהוא רחוב המוביל מחצרות הבתים אל מבואות אחרים, או אל רשות הרבים - והוא עצמו רשות היחיד - הואיל ואינו מיועד לשימושי דיור אלו, הקלו חכמינו ז"ל להתירו בהעמדת 'לְחִי' במקום הפרוץ. ולדעת כמה ראשונים, לחי מתיר אף מבוי שמחיצותיו גבוהות יותר מעשרים אמה, וכן פסק בשולחן ערוך; ויש מהאחרונים שמפקפק בדבר.

[שו"ע שסג, ב-ג, ומשנ"ב יג רטז; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

כפי שלמדנו, רשות היחיד המוקפת במחיצות משלושה צדדים, ובצד הרביעי פתוחה לגמרי לרשות הרבים או ל'כרמלית', אסור מדרבנן לטלטל חפצים בתוכה לטווח של יותר מארבע אמות. וכדי להתיר את הטלטול - כאשר רוחב הפירצה בצד הרביעי אינו עולה על עשר אמות - יש להעמיד במקום הפירצה מחיצה ברוחב ארבעה טפחים, המכונה 'פֶּס', או שני 'לְחִיִּים' משני צידיה.

דין זה הוא בחצר וכיוצא בה, המיועדים לשימושי דיור הצורכים

הדף היומי בהלכה

מדוע נקרא ה'לְחִי' בשם זה?

ואינו נע ברוח, ובחלקו העליון הוא נע ברוח - כשר, שהרי יש שיעור לחי למטה.

ולחי שנוצר מאליו, ללא פעולת אדם - כשר, ובלבד שראוהו בערב שבת וסמכו עליו להיתר המבוי. ולכן, אם נפרצה המחיצה בצד הרביעי ונותר ממנה מעט, ניתן לסמוך עליו כלחי. ולדעת השולחן ערוך, לחי שנותר ממחיצה שנפרצה, עליו להיות ברוחב טפח לפחות, אך המשנה ברורה מכריע להלכה כי אף באופן זה די בעובי כלשהו.

[שו"ע שסג, ג-ד, משנ"ב יד טז יח יט, וביה"ל ד"ה ובלבד; ביאורים ומוספים דרשו, 14 17]

בהמשך לאמור: 'לְחִי', הוא חֶפֶץ בגובה עשרה טפחים 'מרווחים' (דהיינו, בתוספת קבועה של 1/48 לטפח); אשר נקרא כן על שם השימוש הנפוץ בקֶרֶשׁ - שבשפה הארמית נקרא 'לוּחָא' - לְשֵׁם התרת המבוי.

ואין מידה לעוביו ולרוחבו, ובלבד שלא ינוע ברוח, כיון שדינו כמחיצה, שאם היא נעה ברוח אינה נחשבת למחיצה והיא פסולה. ויש מפרשים שפסול זה הוא רק באופן שהרוח מכופפת הלחי אל למטה מעשרה טפחים, או שמרחיקה אותו שלושה טפחים ממחיצת המבוי הסמוכה אליו.

ואם בחלקו התחתון, עד לגובה עשרה טפחים, הלחי מחווק

כשיהודים מגיעים לכזאת סעודה בוטה ומתריסה, הרי זה מלמד על שפל מצבם, שאינם חשים במינימום של כבוד שמים, לא תופסים שזה ממש בלתי אפשרי שיהודי יכיל כזו סעודה של חילול ה' ושל מרידה במלכות שמים. ומתוך חלל וחילוניות כזאת, לא פלא שהם מגיעים בעקבות סעודה זו לנישואי תערובת ולהתבוללות חמורה, שע"ז נחתמה גזירה.

תקופת נס פורים דומה אפוא מאד לתקופתנו, בה אנו מוקפים אחים טועים, מתבוללים, שאינם יודעים ביהדות מימינם ומשמאלם, לא מכירים את אביהם שבשמים, שרויים בתרדמה נוראה, מוות קליני של הנשמה, הכל מתוך הסתר הפנים של השואה ועקבתא דמשיחא, שהוא איבוד תקוות הקץ, כעין שהיה

בסוף ע' שנה דבבל.

לכן נס פורים הוא תקווה גדולה לתקופתנו, כאשר רואים אנו שיתכן גם יתכן שלפתע יתעוררו כלל ישראל כולם, מקטנם ועד גדלם, ואפילו המרוחקים ביותר, לעבוד את ה' באמת ובתמים ולשוב אליו בתשובה באהבה שלימה בכל לב.

ובפרט שכאמור, קיימת כיום בעם התעוררות גדולה לחזרה בתשובה, ואע"פ שכמה אנשים קשים מנסים להבעיר את לפיד השנאה, אין זו דעת כלל הציבור החילוני בארץ, אלא של קומץ דל, מיעוט שאינו ניכר.

יה"ר שיקויים 'הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא והשיב'.
(קטעים מתוך 'מאמרי עינינו גל' [בשניוים קלים] בתוך 'אוסף גיליונות' פקודי תשע"ט)

מרבין בשמחה

"אנשים שרוב השנה אינם שמחים, וכשמגיע פורים מנסים לשמוח בכה, מתקשים בכך מאוד. עבודת השמחה חייבת להיות כל השנה. בלי שמחה אי אפשר לזוז..."

שיעור בשמחה: הג"ר אליהו אורנשטיין שליט"א, מגיד-השיעור הנודע מ'דרשו', מספר על הרגעים הכי השמחים שלו ומסביר על מהותה של השמחה

פתוחה. כשאדם עצוב הוא מצומצם, כמו כלי שנאטם ונסגר, כך שאין מקום ומרחב פעולה שם, וממילא הוא חושב שהוא לא יכול לעשות שום דבר חיובי."

מה בדרך כלל גורם לאדם לשמוח?

"בשביל להגיע לשמחה חייבים להתבונן אך ורק בנקודות של נצח, שיש להן קיום. להתבונן בכל מצוה שאנו מקיימים. עצם המציאות והידיעה 'שלא עשני גוי' מביאים לשמחה.

"אנשים שרוב השנה אינם שמחים, וכשמגיע פורים מנסים להיות בשמחה בכה, מתקשים בכך מאוד, וספק אם הם יכולים להצליח להגיע לשמחה אמיתית. צריכים לדעת שעבודת השמחה חייבת להיות כל השנה. יהודי חייב להיות שמח, כמו שאומר רבי נחמן מברסלב 'מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד'. בלי שמחה אי אפשר לזוז. אדם צריך להכריח את עצמו ולעשות תרגילים של שמחה בכה, בין בדעת ובין במעשה בפועל."

מה עושים כדי שהשמחה תהיה שמחה של מצווה, ולא חלילה הוללות או סתם שמחה ריקה מתוכן?

"חז"ל אומרים 'אין שמחה בלא בשר ויין', אבל הבשר והיין זה לא השמחה בעצם, לא זו המטרה. התכלית היא השמחה, שהם מסייעים להגיע אליה.

"מי שחושב שהיין יביא אותו לשמחה, עליו אומר שלמה המלך 'לשמחה מה זו עושה'. אין לזה שום מטרה. לעומת זאת, כשאדם מבין שהיין בא לסייע לו להשליך מעצמו את התפיסות הישנות והמגבילות שלו ולהיות כלי קיבול לדברים חדשים, זה

הג"ר אליהו אורנשטיין שליט"א, מחשובי מגידי השיעורים ב'דרשו', מוסר בדרך כלל שיעורים בש"ס לפי סדר הדף היומי, אך הפעם, לכבוד ימי הפורים הקרבים ובאים, ביקשנו לשאול אותו מספר שאלות בנושא השמחה. כמי שהורגל להשקיע את כל כוחו ומרצו למען זיכוי הרבים, הוא נעתר גם לבקשתנו זו, ומתוך השיחה שמסר אל המצלמה הבאנו לכאן את הדברים בכתב:

למה כל כך חשוב לשמוח?

חז"ל אומרים במשנה במסכת 'מגילה': 'משנכנס אדר מרבין בשמחה', ולעומת זאת במסכת 'תענית' כתוב: 'משנכנס אב ממעטים בשמחה'. מה הוא העניין של ריבוי ומיעוט בשמחה? הגאון רבי משה שפירא זצ"ל היה אומר, שכל אדם צריך להסתכל על תקופות בחייו, להבחין אילו נקודות חסרות לו ואיך להשלים אותן. והזמן של העיסוק המוגבר בהסדר הוא אך ורק בחודש אב, שבו חסר לנו את בית המקדש. אבל משנכנס אדר 'מרבין בשמחה', וכפי שאומר רש"י שזה ימי אדר וימי ניסן, הזמנים של הגאולה, ולכן כדי שהאדם יזכה לגאולה אסור לו להתעסק אז בחסר אלא בנקודות השלמות שיש בו, כמו שאומר רבינו הק' רבי נחמן מברסלב בתורה רפ"ב שאדם חייב להסתכל בנקודות הטובות שלו ורק ע"י זה הוא נבנה. כי בלי שמחה א"א לצאת מהגלות. 'כי בשמחה תצאון'.

"כשאדם שמח זה מאפשר לו לפעול, וכשיש לאדם אפשרות לפעול הוא יכול לעשות המון, מעל ומעבר. להפוך עולמות. אבל זה רק אם יש לו מרחב, היינו ישוב הדעת. אם הדעת שלו

עושה, ולהבין שהוא מתעסק עם נצח כמו עם יהלום.
"מי שנמצא חלילה במצב של עצבות, שייקח את עצמו בכח, יפעיל את שרירי החיוך במתיחה ויריס את הרגליים בריקוד. ה'מסילת ישרים' כותב שהפעולות החזוניות משפיעות על הפנימיות. כשאדם מאלץ עצמו לשיר או לפצוח בריקוד, ממילא ליבו מתרונן עליו".

נשמח אם הרב יספר לנו על רגעים מיוחדים של שמחה הזכורים לו מהעבר...

"הדבר היחיד שגורם לאדם לשמחה אמיתית, זה רק כשהוא מתבונן ומבין שהוא זוכה להתעסק בעניינים של קרבת ה'. כשאדם לומד תורה או עושה מצוה, ומבין שהוא מתעסק בדבר של קיום בלי סוף - זאת היא הדרך לשמחה.

"הרגעים השמחים ביותר עבורי הם אלו שבהם אני רואה שיש ברכה בעמלי. כך למשל בשבת האחרונה ניגש אליי בחור צעיר לאחר התפילה, וסיפר לי שהוא זכה לסיים את כל מסכת חגיגה בזכות השיעורים שלי. באותם רגעים הרגשתי שמחה עצומה, וכך גם בכל פעם כשאני זוכה להגיע להישג רוחני נוסף, כשנודע לי על עוד אדם ששומע את השיעורים ומגיע להישגים בזכות המאמצים שלי, זה הדבר שמשמח אותי יותר מכל דבר אחר".

נקרא 'מעל הדעת', וזו היא שמחה אמיתית. מי שעובד ככה לא יפול לעולם.

"הבשר והיין מאפשרים לאדם להרחיב את הדעת, וכשהוא מרפה מהדאגות שלו, מרפה את עצמו מלהסתכל על החסרים שלו - לאט לאט הוא נכנס לנקודות הטובות שלו".

נשמח לשמוע רעיונות איך מתגברים על העצבות?

"מצד השכל הטבעי לא שייך להיות בשמחה. אדם שמכיר את המציאות שלו, קל וחומר מי שיודע שהוא עומד למות ח"ו, ובפרט אדם שיודע מהקב"ה וידוע מה גודל השכר על מצוה וגודל החסרון מכל חטא, איך הוא יכול לשמוח כשהוא רואה את המאזן של המצוות מול החטאים?

אבל עצם זה שהאדם יודע להתבונן, ועל ידי הידיעה שיש לו מגדלות ה' - אז הידיעה עצמה וההכרה כמה הוא רחוק מהדבקות בה' מביאים אותו לידי השתוקקות לזה, לידי רצון חזק להדבק בהקב"ה, וממילא כל נקודת אור שהוא מצליח 'לחטוף', הוא שמח בה מאד 'כמוצא שלל רב'. ועיקר השמחה היא רק שמחת המצוות.

"אנחנו מדברים על אנשים פשוטים ולא על צדיקים גדולים. העצה הגדולה היא להתבונן בכל פעולה קטנה של מצוה שהאדם

עניינא דיומא - פרשת זכור

האם נשים חייבות בשמיעת פרשת 'זכור'?

סופר, שנשים חייבות בשמיעת פרשת זכור; והמנחת יצחק כתב שכך דעת רוב הפוסקים ומנהג רוב הקהילות, וכך יש לנהוג; וכן הורה הגר"מ פיינשטיין. וכן הורה גם הגר"ש וואזנר, והוסיף כי הנשים חייבות במצות הזכירה ואינן נזהרות לקיימה, וגם משום כך חייבות בשמיעת 'זכור', כלומר, לאו דוקא מפני חובת הקריאה המסוימת של פרשת זכור, אלא גם בשל מצות הזכירה הכללית שהן חייבות בה.

[ביאורים ומוספים למשנה ברורה 'דרשו', תרפה, 26]

בספר החינוך כתב שנשים אינן חייבות במצות זכירת מעשה עמלק, כיון שהזכירה היא כחלק ממצות המלחמה בעמלק והנקמה בו, ונשים אינן מצוות במצוות מתחום זה; ולדבריו נשים פטורות משמיעת פרשת 'זכור', וכך נקטו הבן איש חי והאבני נזר. ולדעת הכף החיים, נשים חייבות בעצם מצות הזכירה, אך פטורות משמיעת פרשת זכור, כיון שהיא מצוה ש'הזמן גרמא'; וכן הורה החזון איש - שהן פטורות משמיעת פרשת זכור. מאידך, הערוך לנר כתב בשם הג"ר נתן אדלר, רבו של החתם

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

זמן קצר לאחר תחילת השכירות התקשרה האישה אל המשכיר והתלוננה על מכה של עכברים בדירה... המשכיר לא ידע את נפשו. הוא משכיר את הדירה כל-כך הרבה שנים, ומעולם לא שמע תלונה מעין זו!

רבי שלמה לוינשטיין שליט"א על כוחה של צדקה

את עצמו לצרות, ולא התקשר כלל. אולם, לאחר מספר חודשים התקשרה הדיירת ובקשה להעביר את השכירות לדיירת אחרת, כאשר באותה הזדמנות היא מספרת על השינוי שהתחולל בחייה בעקבות אותה שיחה במהלכה הציע המשכיר את רעיון הצדקה. היא סיפרה שהיה לה סבא גדול, יהודי דתי, שחינך אותה תמיד שלא לסרב לבקשתו של יהודי. "אינך יכולה לדעת כמה מדורי גיהנום עבר אותו יהודי, עד שהרהיב עוז לפנות אליך ולבקש את עזרתך! לכן, אל תסרבי אף פעם! מה שיש לך - תני!" היה הסבא אומר.

ואמנם, בעבר, כך היתה נוהגת הדיירת, עד שהגיעה לתל אביב. כאשר הגיעה לעיר הגדולה, היא הכירה חברות חדשות מהאוניברסיטה, והן החדירו לראשה רעיונות אחרים, הן גרמו לה להתייחס אל מבקשי הצדקה כאל 'פרזיטים', 'נצלנים', וכמובן, הסבירו כי אין כל מקום לעזור להם. בהתחלה, היא לא הושפעה, אט, אט חלחלו הדברים אל ליבה והיא קפצה את ידה וחדלה לתת צדקה. מאותו היום ואילך הופיעו העכברים!

כאשר העלה המשכיר את רעיון הצדקה, לפתע נדלקה נורה אדומה במוחה של הדיירת. היא שמה לב, שאמנם, העכברים הופיעו בדיוק כשהפסיקה לתת צדקה. היא החליטה אפוא לחזור לתת צדקה כמקודם, וראה זה פלא: העכברים נעלמו כלא היו!

אולם הסיפור לא נגמר כאן... שכן את מקומה של הדיירת הנוכחית תפסה דיירת אחרת, אשר לאחר תקופה קצרה התקשרה אל המשכיר, והתלונה הכל כך מוכרת בפייה, כן, יש עכברים בדירה... הפעם, המשכיר כבר היה בעל ניסיון, הוא ידע בדיוק כמה מועילה ההדברה העירונית, ולפיכך אפילו לא ניסה להתקשר ולבקש כי ישלחו מדביר לטפל בבעיה. הוא המליץ מיד לדיירת להפריש סכום כסף לצדקה, תוך שהוא מספר לה את סיפורה של הדיירת הקודמת, וכמה צפוי: מיד לאחר שהפרישה הדיירת הנוכחית סכום לצדקה - נעלמו העכברים כאילו לא היו!

הנה לנו שני סיפורים אשר שניהם עוסקים באותה התרחשות בדיוק: עכברים שנעלמו כלא היו בעקבות מתן צדקה. הסיפור השלישי - משלים את התמונה, בבחינת החוט המשולש לא במהרה ינתק, ומעשה שהיה כך היה:

את הסיפור אודות שתי הדיירות בדירה בתל אביב, סיפרת באחד השיעורים שמסרתי בבני ברק, שיעור בו משתתפים

כָּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאַשֶׁם (ויקרא ה, טו)

את הסיפור הבא שמעתי מידידי, רבי ניסים תשובה הי"ו, שהוא יהודי יקר המשכיר דירה בתל אביב בקומת קרקע, מזה שנים רבות. הדיירת האחרונה בבית היתה אישה חילונית גמורה ששכרה את הדירה לשנתיים. אולם הבעיות התחילו מוקדם יותר, כבר לאחר מספר חודשים מעת תחילת השכירות, התקשרה האישה אל המשכיר והתלוננה על מכה של עכברים בדירה...

היהודי דן לא ידע את נפשו, הוא משכיר את הדירה כל כך הרבה שנים, ומעולם לא שמע תלונה מעין זו! אמנם הדיירה בקומת קרקע, אבל עכברים? מעולם לא פקדו אותה! אבל בכל אופן, הוא כמובן לא התווכח, אם הדיירת אומרת שיש עכברים - אז יש עכברים, והפתרון פשוט, מתקשרים לעירייה ומבקשים שיבצעו הדברה נגד עכברים בסביבה.

ובכן, הוא פנה לעירייה, ביקש לבצע הדברה, העירייה מילאה את הבקשה ושלחה מדביר מקצועי להדביר בסביבה, אך למרבה ההפתעה - ההדברה לא הועילה כלל. חלפו מספר ימים ושוב הדיירת על הקו, והתלונה המוכרת בפייה: "יש עכברים!"

לאחר שהדברה חוזרת לא השיגה תוצאה טובה יותר, ולאחר שבמשך מספר ימים נוכח המשכיר לראות בעיניו כיצד הדיירת מוציאה מדי יום ביומו מספר עכברים שנלכדו במלכודות שהציבה בדירה - הוא הציע לה לבטל את חוזה השכירות מבלי שיחייב אותה בקנס כלשהו, אולם היא סרבה. היא העדיפה להישאר בדירה, להתמודד עם העכברים - ולהתלונן...

באחד הימים עלה בדעתו של המשכיר רעיון מקורי.

כשהתקשרה הדיירת בפעם הבאה להתלונן על העכברים, הוא אמר לה שבמקורות היהודיים (ירושלמי דמאי ד, א) מופיע סיפור אודות רבי פנחס בן יאיר, שבאו לפניו בני עיר אחת וסיפרו כי מכה של עכברים פוגעת ביבולם ומאימת עליהם בסכנת רעב. לאחר ביור שערך רבי פנחס בן יאיר, התברר לו כי בני אותה העיר אינם מעשרים את תבואתם, ועל כן יכולים העכברים לפגוע בה.

"אינני יודע אם זה יעזור, אבל בהחלט יכול להיות שאם תתחילי לתת צדקה - יסתלקו העכברים!" אמר המשכיר לדיירת, ומאותו יום ואילך שוב לא התקשרה בנושא זה...

המשכיר מצידו כמובן לא התקשר מיוזמתו לברר מה קורה, כל עוד הדיירת לא התקשרה להתלונן הוא העדיף לא להכניס

ברגע הראשון, היא התקוממה, "למי בדיוק אתה רוצה שאתן צדקה כאן? כולם בסביבה אינשי דלא מעלי!" טענה, אולם הוא לא ויתר, ולבסוף, עלה בידו לשכנעה. הגברת התחייבה לתת צדקה, והוא התחייב להתקשר לעירייה, מיד לאחר שתתקשר ותספר לו שמילאה את הבטחתה.

ואמנם, למחרת היום התקשרה הדיירת להודות, כן... היא נתנה צדקה, והיא גם רוצה להודות על כך שדיבר עם העירייה, באמת העכברים נעלמו כלא היו!

הרי לנו כוחה של צדקה, ובפרט של מעשר - אפילו לסלק בעלי חיים שמאומה אינו עומד בפניהם!

(מתוך 'מתוק האור', הגדה של פסח)

בקביעות דתיים וחילוניים. באחד השבועות הבאים, לאחר השיעור, ניגש אלי יהודי וסיפר: הוא עצמו, משכיר דירה בבת ים, לאישה חילונית לגמרי, שבקושי מייחסת משמעות למוצאה היהודי. למחרת אותו יום בו סיפרתי את סיפור העכברים התקשרה אליו הדיירת, ולא יאומן, היא מספרת על מכה של עכברים בדירה, ומבקשת כי יפנה לעירייה בדחיפות ויבקש הדברה.

אולם הלה, שקישר מידית בין הסיפור ששמע בליל אמש לבין פנייתה של הדיירת, לא מיהר להתקשר לעירייה. לפני כן, הוא בירר האם הדיירת הנכבדה מפרישה כסף לצדקה, ומשנענה בשלילה הבהיר כי לא יפנה לעירייה עד שתתקשר הדיירת לספר לו כי נתנה צדקה.

הסיפור היומי

**בני ביתו של הגאון רבי יצחק שלמה זילברמן
זצ"ל הופתעו. הפעם לא היו אלו סתם שכנים
ערבים שהתדפקו על דלת הבית, אלא קבוצת
כמרים שביקשה להיכנס ולשוחח עם הרב...**

"אשר ישלטו היהודים" - חזון אחרית הימים ברובע היהודי בעיר העתיקה

היהודים, וכל רצונו הוא להיטיב עמכם בכך שהוא מבקש מכם לקיים את מצוותי. התחייבנו אחר קיום המצוות וראינו שמטרתן ליצור קשר חזק ואיתן ביניכם לבין קונכם, ותהינו אם גם אנו יכולים לזכות לכך. משגילינו שאף אנו נצטוו בשבע מצוות, אותן אנו חייבים לקיים מחמת ציווי, החילוננו לברר עליהן ותוך זמן קצר החלטנו לקבל עלינו לשמור באדיקות מכל משמר. ומאז אנו חשים ברגעי התעלות מיוחדים.

"לפני זמן מה נסענו לרוסיה בבקשנו לחקור עוד על היהודים, והנה בעמדנו בכיכר האדומה במוסקבה, הנחשבת למרכז העיר ואף למרכז רוסיה כולה, אנו פוגשים בקבוצת אנשים שחזותם העידה עליהם כי יהודים הם. הם התהלכו במגבעות ובחליפות ונשאו בידיהם תרמילים. הבטנו על פניהם ולא יכולנו לעצור בעד רגשותינו הגואים לרגל מעלתם של אותם אנשים, וכמין מגנט חשנו לפתע כולנו כי הם נבחריו של הבורא וחייבים אנו לסייע להם במילוי מבוקשם.

"ניגשנו אליהם ושאלנום אם הם צריכים דבר מה. הם דיברנו אנגלית כמונו ואמרו שהם תיירים שהגיעו לראשונה בחייהם לרוסיה, הם נשלחו על ידי רב גדול מאנגליה ע"מ לברר על חיי היהודים במוסקבה העיר הגדולה, אך הם אינם יודעים כיצד והיכן עליהם להתהלך כדי למלא את שליחותם. אנו, שכבר שהינו בעיר זמן מה והכרנו מעט את ארחותיה, והתחייבנו בעיקר אחר חיי היהודים שמאד סקרנו אותנו, ידענו מעט על פעלם של היהודים. חיש מהרה הצענו את עזרתנו.

הם התדפקו על דלת הבית וביקשו להיכנס. בני הבית הרגילים לעיתים לחזות בערביים הדופקים על דלת שכנם הטוב הגאון רבי יצחק שלמה זילברמן זצ"ל, הופתעו יותר מתמיד. לא היו אלו סתם ערביים אלא משלחת של כמרים שביקשו להיכנס פנימה לשוחח עם הרב. הם הובלו אחר כבוד לסוכתו הצנועה של רבי יצחק שלמה וראוהו יושב בסוכתו ועוסק בהוויות מקודשות כהרגלו.

כשהביט בפני האורחים ברכם לשלום ושאלם למבוקשם. "באנו לשוחח עם הרב", הם פתחו בשפתם, אנגלית רהוטה. "במה אוכל לעזור?" שואל הגר"ש זילברמן את האורחים בשפתם. "רצינו לספר לרב את הקורה עמנו ובעקבות כך לשאול שאלה שמטרידה את מנוחתנו מזה זמן רב", הם משיבים. בבקשה.

הם מתחילים לספר את קורות ימיהם בשנים האחרונות: "אנו קבוצה של כמרים שמקיימים באדיקות את שבע המצוות שנצטוונו בהם מימי נח, וכבר זמן רב שאנו תרים אחרי היהודים לחפש אחר עיקרי אמונתם ולנסות להיטיב עמם, כי יודעים אנו שהם נבחריו של הבורא..."

לא בכל יום נשמעים דיבורים כאלה במעונו של רבי יצחק שלמה. הוא שואל כיצד הגיעו להכרה זו וכיצד בא הדבר לידי ביטוי מעשי, והם ממשיכים בשפתם לתאר את שעבר עליהם אך לאחרונה.

"במשך זמן רב אנו חוקרים ודשים אודות הקורה בעולמנו, והגענו למסקנה ברורה שהיושב בשמים ברא את עולמו בעבורכם

ליהודים בכל שנדרשו כשהם מעריצים אותם ואת דרכם. למתבונן מן הצד היה נראה שאותם גויים אכולי קנאה על כי היהודים ולא הם זכו להיות חלק מהעם הנבחר.

רבי יצחק שלמה נפעם לשמע הסיפור. לנוכח מציאות בה שבעים זאבים עמלים בכל כוחם לטרוף טרף קל בעם ישראל, אין זה חזון נפרץ לראות כמרים משכילים שזו דברתם וזוהי שפתם. הוא פנה אליהם והתעניין: "ומה השאלה שרציתם לשאול אותי?" והם השיבו בפשטות: "באנו לשאול את הרב אימתי יתקיימו דברי הנביא שלכם (ישעיה מט כב-כג) שאמר בנבואתו את חזון אחרית הימים: 'כה אמר ה' אלקים, הנה אשא אל גוים ידי ואל עמים ארים נסי, והביאו בניך בחצן ובנתיך על כתף תנשאנה; והיו מלכים אמניך ושרותיהם מיניקתיך, אפים ארץ ישתחוו לך ועפר גלית ילחכו...' באנו לשאול את הרב אימתי נזכה לך שנוכל לעבוד את היהודים, אימתי נוכל ללחך את עפר רגלכם?"

רבי יצחק שלמה התרגש מן הדברים. לפתע נפרש לפניו חזון אחרית הימים כשמלה, והגעגועים לבואם ולבניית בית המקדש בסמוך ונראה למעוננו, פרצו להם את כל גבולות הלב. "אחרית הימים, אחרית הימים..." מלמל

(מ' הלוי מוסף שבת קודש וישלח תשע"ב)

"אחד מחברי הקבוצה הזמין מיניבוס גדול שיהיה בו מקום לכולנו, וכשזה הגיע עלינו וביקשנו מהנהג להסיענו לקהילה היהודית בסט פטרבורג, אחת הקהילות הוותיקות ברוסיה שמרכזה שוכן ברחוב רובינשטיין, שרק לאחרונה הוחלף שמו ועד אז היה נקרא רחוב טרויצקי. בקהילה יהודית זו שכן גם בית עלמין יהודי ישן. הרפורמות של הצאר אלכסנדר השני הביאו לצמיחה מהירה באוכלוסייה היהודית בעיר, ולאחר נפילת הצאר מונה לראשונה רב ראשי לעיר, וכעבור זמן מה אף נפתח בית הכנסת הקיסרי הגדול.

"עם הגיענו למקום הצגנו לפני הקבוצה היהודית את הקהילה ואמרנו שאנו מסתובבים מזה זמן ברחבי רוסיה ומתחקים אחר היהודים שלמרות כל מה שעבר עליהם בכל הדורות שמרו בקפדנות על דתם, והדבר הביא אותנו להשתאות. אמרנו להם כי חשים אנו מזל גדול בפגשנו אותם, שכן כל רצוננו לסייע ליהודים."

היהודים ששמעו את דברי אותם כמרים לא האמינו למשמע אוזנם, הם התקשו להאמין שאין זה חלום בלהות. הדבר היה נראה להם כמין חזון אחרית הימים ולרגע הם לא חשבו שתיתכן מציאות כזו. אך הכמרים לא ויתרו. במהלך ימים ארוכים סייעו

השו"ת היומי

קרא מילים בפרשת זכור מתוך הכתב אבל לא מהמקום הנכון בספר - האם צריך לחזור?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

מילה קראתי מתוך הספר ולא בעל פה?" מה באמת הדין: האם יצא ידי חובה או שצריך לחזור?

תשובה: צריך לחזור ולקרוא את הפסוק מתוך ספר התורה, והטעם, שכשצריך לקרוא מתוך הכתב - יש לקרוא כל מילה מהכתב, ולא מועיל לקרוא את אותה מילה ממקום אחר בספר, וכמבואר בכף החיים (סי' תר"צ ס"ק צ"ז) שהובא במוספים בהוצאת 'דרשו', שכשקוראים את עשרת בני המן צריך לדקדק לקרוא בכל שם את המילה "ואת" השייכת לו, ולא לקרוא אחד בשל חברו. לכן גם בנידון השאלה יש לחזור ולקרוא מתוך הספר תורה כראוי.

שאלה: בפרשת זכור, בפסוק "והיה בהניח ה' אלוך לך מכל אויבך מסביב בארץ אשר ה' אלוך נותן לך וגו'", המילים "ה' אלוך" כתובות בספר תורה בשתי הפעמים בתחילת שורה, אחת מתחת השניה. והנה כשהגיע הבעל-קורא למילים "אשר ה' אלוך", קרא אותן בטעות מהשורה העליונה, ואז הבחין שאינו אווז במקום הנכון ועבר לשורה שמתחתיה והמשיך "נותן לך". אמר לו הגבאי שנראה לו שצריך לקרוא עוד פעם את הפסוק, כיוון שקרא את המילים "ה' אלוך" שלא מתוך מקומן הנכון בספר אלא מהשורה הקודמת. השיב הבעל-קורא: "מה זה משנה אם קראתי מהשורה הנוכחית או מהשורה הקודמת? הרי כל

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

פורים בפתח,
והשאלות חוזרות
מדי שנה.
האם ניתן לשלוח
סוכריות לסבא?
ומה שלחנו שנה
שעברה לדוד
מבני ברק?
וכמזבן מה ניתן
השנה למלמד
בחידר?
ואיך נצליח להגיע
לידידנו באלעד.

18 ש"ח והמתנות

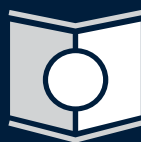
יש לנו הצעה מיוחדת עבורכם

לרגל הוצאת הנרץ החמישי בסדרת הספרים המצליחה 'לקראת שבת' ו'יקרא א'-פסא ארגון 'דרשו' ו'אחינו' במבצע ענק, של מתנות יוקרה שישמחו מאוד אתכם ואת המקבלים ממכ והמשלוח עלינו.

תרמו לארגון 'אחינו' החל מ-18 ש"ח לחודש, וקבלו מתנות: סט הספרים המבוקשים 'משנה ברר מהדורת 'דרשו' וספר 'לקראת שבת'. ובנוסף קבלו כרטיסי הגרלה בסכום מצטבר של 50.000 ש"ח

לתשומת לבכם: 'לקראת שבת' שמות ב' עם קובץ מיוחד וסיפורים מרתקים לימי הפורים. ובכרך 'ויקרא א' קובץ ענק ומיוחד, עם סיפור וראיונות מרתקים בענייני חג הפסח.

להצטרפות וקבלת המתנות:

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרו עולמית לחייוק
ועידוד לימוד התורה

ננות בדרר

תורמים 18 ש"ח למשך 16 חודשים סך התרומה 288 ש"ח

ומקבלים מתנות

סט 'משנה ברורה' דרשו'

ספר 'לקראת שבת' שמות ב' - פורים

או 'לקראת שבת' ויקרא א' - פסח

2 כרטיסי הגרלה על 50.000 ש"ח

מסלול מס' 25 - המתנה בשווי 538 ש"ח

מוקד 'דרשו' 02-5609000

"רבי דוד זצ"ל התבונן היטב בעוף מכל צדדיו ואחר פנה אלי בחביבות: ראה, אני אינני יכול לפסוק על שאלה זו... הבה נלך יחדיו אל הפוסק הגאון רבי ישראל יצחק רייזמן..."

הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א מספר על גודל ענוותנותו של הגאון רבי דוד זונגרייז זצ"ל

במינו. תוך כדי ליבון הדינים והצדדים בין שני גדולי הדור, עלתה שאלה מסוימת, שנצרכו לבררה אצל השוחט. ואז שומע אני שרבי דוד אומר לו לרבי ישראל יצחק: "הרי אי אפשר לשלוח את הילד לבדו אל ביתו של השוחט... הוא עדיין ילד... הנה אגש נא בעצמי אל בית השוחט ואברר אצלו את המצב לאשורו, ותכף אשוב עם תשובתו, כדי להעלות פסק של תורה!"... עמדתי נבוך מן הצד, מלא בושה, עד כמה נטריח כאן את הרב בשביל העוף שלנו... אך למזלי הגדול, בדיוק באותה השעה בה רצה רבי דוד לצאת אל בית השוחט, הגיח לפתע אדוני אבי מורי זצ"ל אל הבית - כראותו שהשעה מתמשכת ועדיין לא שבתה הביתה עם העוף, יצא לקראתי לעבר ביתו של רבי דוד, שם אמרה לו הרבנית שהרב יצא ביחד עם הילד לשכונת בתי ורשה, לביתו של רבי ישראל יצחק. כך, מן השמים הגיע אבי ממש בעמדנו על פתח הבית, כשרבי דוד כבר מוכן לצעוד עמי בצוותא אל בית השוחט. כמובן, מיד תפס אבי את כל הענין, וסידר הכל על הצד היותר טוב, שלא להטריח את כבוד הרבנים החשובים. שערו בנפשכם! רבן של ישראל, גאון עצום ונפלא, הרב הגדול בעצמו! לא פחות ולא יותר, מבלה שעתיים תמימות מזמנו, עם שאלה של ילד קטן... ובנוסף לזאת אינו רוצה בשום אופן לפסוק בעצמו, ולסמוך על דעתו הרחבה והקדושה...

יום אחד התעוררה בביתנו 'שאלה' על כשרותו של עוף שנשחט עבורנו. בימים ההם, בטרם עידן המשחטות המסודרות והמשוכללות כבימינו, היו צריכים לדאוג לבד לכל מעשי העוף, למן השחיטה והבדיקה, ועד המליחה וההכשרה וכו'; שלחני אפוא אדוני אבי מורי זצ"ל אל הרב, הלא הוא מרן רבי דוד זצ"ל, עם העוף בידי, כדי שיפסוק בו את פסקו. כשהגעתי לביתו של רבי דוד, הוא התבונן היטב בעוף מכל צדדיו, אחר פנה אלי בחביבות: ראה נא, אני כשלעצמי איני יכול לפסוק על שאלה זו... הבה נלך יחדיו אל הפוסק הגאון רבי ישראל יצחק רייזמן זצוק"ל [שהיה דיין באותה עת בעדה החרדית]. בטרם יצאנו מהבית, נעצר לרגע רבי דוד, ואמר: "אולי ספר ה'שולחן ערוך' מונח בביתו של הדיין למעלה במקום גבוה בארון, והרי הוא אדם זקן, ואין נאה להטריחו בטיפוס מיותר..." לקח אפוא רבי דוד בידו האחת את ספר ה'שולחן ערוך' יורה דעה (ח"א) הגדול שבביתו, ובידו השניה תפס בידי, בעודי מחזיק היטב ב"עוף השאלה" שאני מקיים בו מצות כיבוד אב ואם. יחדיו צעדנו במבואותיה העתיקים והקדושים של ירושלים, עד שהגענו אל שכונת "בתי ורשה", מקום מגוריו של הגאון רבי ישראל יצחק. ישבו להם שני האריות יחדיו בפלפולה של תורה, ולנו בברור עמקה של הלכה, מתוך אהבה וכבוד הדדי מיוחד

הוציא הגוי סכין גדולה והזהירו, שאם לא יאכל וישתה מבשרו ויינו - יהרגו. בלית ברירה אכל ושתה והתענג היהודי על הסעודה. לפתע חזר בו הגוי, וביקש מחילה, נענה היהודי: "אינני מוחל לך שלא נתת לי לסיים את הסעודה..."

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על פורים

לקראת שבת מלכתא שמות חלק ב' מיוחד לפורים, להזמנות: 02-560-9000

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר שליט"א**
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **שלמה לוינשטיין שליט"א**
הרצאות ושיעורים מיוחדים על פורים

שלוחה 7/2

הרב **אהרן טוסיג שליט"א**
הרצאות ושיעורים מיוחדים על פורים

שלוחה 7/1

הרב **אברהם פוקס שליט"א**
הפוחת בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

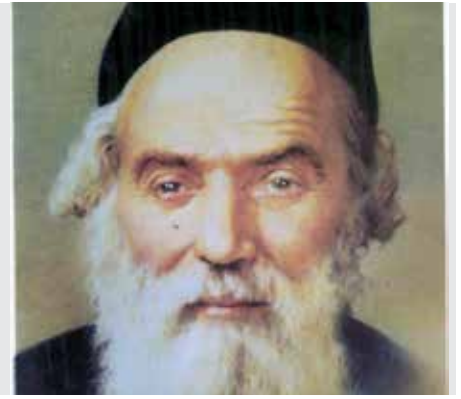

הר' **שלום ינכס ואברהם פוקס שליט"א**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם ייתכן שאדם יעבור על איסור קבלת לשון הרע למרות שהדברים ששמע כבר ידועים לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

תשפוט עמיתך' - אולם ה'חפץ חיים' מחדש שבמקרה זה עובר גם על איסור קבלת לשון הרע! בביאורים ומוספים מבארים זאת, על פי מה שדייק הח"ח לעיל (באמ"ח ס"ק א) מלשון רבנו יונה שאיסור קבלת לשון הרע הוא בקבלת הגנאי שבסיפור [וכל שאין הנידון מתגנה בעיניו, מותר לשומע להאמין לעובדות], ועל כן היודע את הסיפור ולא פירשו לגנאי, וחברו מחדש את הגנאי שבסיפור, הרי זה סיפור לשון הרע, ואם יקבל את הפירוש של הסיפור, הרי זו קבלת לשון הרע.

האם ייתכן שאדם יעבור על איסור קבלת לשון הרע למרות שהדברים ששמע כבר ידועים לו? בהלכות הנלמדות היום כותב ה'חפץ חיים', כי מציאות כזו שייכת, וזאת במקרה שניתן לשפוט את העובדות לכאן ולכאן, והמספר דן את לכף חובה, והשומע, אף שאת עצם העובדות כבר ידע קודם לכן, כעת קיבל את דעתו של המספר לדון לכף חובה ולפרש את המעשה לגנות. היינו סבורים, שהשומע עובר בזה רק על האיסור של 'בצדק